

Ostvarenje poslanja po poslušnosti

Stručni rad

1. Uvod

Okvirna tema ovih redovničkih dana zadire duboko u naše postojanje i našu budućnost. Pitanje „Redovnici jeste li sretni?“ danas upućujemo sebi samima, upućuje nam ga Bog, ljudi oko nas i mlađi koji bi nas htjeli slijediti.

Odgovor bi već trebao biti vidljiv u našem pogledu, držanju, temama naših razgovora, druženju, apostolatu koji obavljamo. Ne možemo zanijekati da nam polet opada, da zanos slabí, da osjećamo umor i nesigurnost. Od tih stvarnosti ne bismo smjeli bježati niti zatvarati oči, jer lijek uvijek postoji. Početni korak je sagledavanje razloga nastaloj situaciji, postavljanje dijagnoze postojećeg stanja. Jedno slutim: uzroci ne će biti izvan nas, nas pojedinaca i naših zajednica. Bit će pogubno za sigurnost hoda redovništva u budućnosti ako razloge počnemo tražiti izvan nas samih. Negdje smo skrenuli s puta, nešto polako, ali sigurno guši našu radost, slabí našu predanost, i nekako se gubimo u svagdašnjici, blagujući voće koje nije namijenjeno nama.

Uža tema ovog razmišljanja je *Ostvarenje poslanja po poslušnosti*. Ove se dvije stvarnosti ne isključuju, one ovise jedna o drugoj upravo proporcionalno. Nema sreće ni radosti bez ostvarenja bitnih sastavnica redovništva. Rješenje je za svaku zajednicu i pojedinca u nijansama različito, ali mu je zajedničko: povratak Gospodinu radi kojega i jesmo ovo što jesmo.

Da bismo bar donekle odgovorili na ovu temu u razmišljanju ćemo dotaknuti nekoliko cjelina: poziv i odaziv; zavjet poslušnosti; poslanje; autoritet i poslanje; zajednica i poslanje.

2. Poziv i odaziv

U ovom prvom razmišljanju pokušat ćemo dodirnuti tajnu poziva i odaziva, uzajamnost poslušnosti i poslanosti. Kao primjer uzet ćemo proroka Jonu. Svom izabraniku Joni Bog daje nalog: „Ustani, reče mu, idi u Ninivu, grad velik i propovijedaj u njemu, jer se zloča njihova popela do mene“ (Jon 1, 1-2). Jona čuje Božji glas, ali ga ne posluša jer se ne slaže s Božjom željom. On ne želi spasenje pogana u Ninivi. Njegova uskogrudnost i sebičnost nisu spremni na odaziv. Na Božji po-

ziv Jona reagira, ali ne posluhom već neposluhom. On, istina je, spremno ustaje ali se daje u bijeg. Cilj mu je na sasvim suprotnoj strani svijeta – Taršiš. Bježi od Boga želeći zaboraviti svoje poslanje i Božji zov.

Bog ga ne pušta iz vida. Odredio mu je zadaču. Sve čini da ga pridobije na poslušnost. A Jona bježi i bježi, ili bolje reći pada niže i niže, što sveti pisac izgovara na slikovit način: „Jona silazi u Jafu, a potom silazi u lađu“ (Jon 1,3), a za vrijeme oluje on je sišao na dno lađe, „sišao“ je u duboki san (usp. Jon 2,7). U drugom poglavlju, u psalmu, veli se kako je Jona sišao do korjena planina. Autor jasno pokazuje da se Jonin bijeg ne događa samo na horizontalnoj razini nego i na vertikalnoj. On tone, sve više silazi, sve više pada.¹ To se događa uvijek kad pozvani i poslani hotimično bježi od Božje riječi koja mu je povjerena kao navještaj. Uzalud Bog osobno govori, uzalud govori kroz zajednicu, kroz prepostavljenog. Bog je ustrajan u svom naumu. Zato ni Jonu ne želi zamijeniti za drugog navjestitelja. Bog Jonu želi promijeniti. On svoju zadaču do kraja treba zavoliti i izvršiti. Bog koristi vjetar i oluju, valove, mornare i veliku ribu. Konačno se Jona predaje. Kad je došao do dna, više nije video mogućnost bijega, kada se našao u tami utrobe velike ribe, jedini spas mu je bio Gospodin. Obraća mu se molitvom psalma. U molitvi priznaje svoju krivicu i obraća se milosrđu njegovu, svjestan da je Bog dobar i milosrdan pravednima i nepravednim, ljudima, biljkama i životinjama. Božje milosrđe ide dalje od ljudskoga grijeha. Iskustvo Božjeg milosrđa polazište je svake velike i prave duhovnosti. Mi često ni sami ne znamo zašto bježimo od Gospodina, zašto se od njega udaljavamo. Poslije molitve, ili u molitvi, ne znam, Riječ Gospodnja ponovno dolazi Joni: „Ustan, reče mu, idi u Ninivu, grad veliki i propovijedaj u njemu što će ti reći., (Jon 3, 2). I tek sada, nakon duge borbe sa sobom i s Gospodinom, Jona ustaje, odaziva se, odlazi u Ninivu i učini što mu je rekao Gospodin.

Ni ovaj put Jona ne propovijeda Božje milosrđe koje je i sam doživio, već navješta propast. „Još četrdeset dana i Niniva će biti razorena,“ (Jon 3, 4). Ni ovaj put Jona ne ispunja svoju misiju do kraja Ona ne završava s Jonom. Njegovu misiju u Ninivi dovršava poganski kralj. On poziva na pokoru i obraćenje, na malenost pred Gospodinom, nadajući se njegovom milosrđu. Jona se povlači u pustinju, pun gnjeva i srdžbe. Bogu je pokušao nametnuti pravila ponašanja, trudeći se da Bog odbaci njegove neprijatelje, da se osveti onima koji zlo čine. Jona je za zakon i red, pa mora postojati i kazna. On je za pravdu, a ne za milost. Ne želi biti odgovoran za zajednicu, ne želi da se ona mijenja, zato ne želi ni navještati Božje milosrđe. I mi redovnici znamo se ponekad tako ponašati. Nije nas briga za duše naših sugrađana, za njihove nijeme ili glasne vapaje. Iako smo sami svjedoci doživljene milosti, svoje iskustvo prekrivamo šutnjom. Očito zanemaruјemo upoznati Isusa na način koji obvezuje.

¹ Usp. Božo Lukić, Jona - prorok ili antiprorok, Zarez, 186-187, www.zarez.hr/186/tema1.htm

Ni u pustinji Bog Jonu ne pušta. I tamo ga poučava. I tamo mu postavlja pitanja, stvara uvjete koji bi ga trebali opametiti da se i sam obrati. To je služba autoriteta u našim zajednicama: zanimati se za svakoga člana, ne tražeći naredbom ono što treba postići već postavljajući pitanja pred kojima će se dotični član preispitati o svom djelovanju, stvarat će uvjete koji će preusmjeriti neposlušnog člana zajednice. Bog ni od koga ne odustaje. Priroda sluša Gospodina. Izrasta biljka u pustinji koja Jonu razveseli hladovinom, ali Bog zapovijedi crvu da ju podgrize i ona uvene. Jona se ponovno srdi na Gospodina, ali mu Gospodin daje pouku, koja ga, nadamo se, mijenja. Važno je zapaziti da Jona bježi, izmiče se, ali se svaki put povuče, utihne da bi čuo Gospodinov glas, i da ga posluša. Kad je Gospodin bio siguran da će ga Jona shvatiti, pouči ga: „Tebi je žao bršljana oko kojega se nisi trudio nego je u jednu noć nikao i u jednu noć usahnuo, a meni da ne bude žao Ninive grada velikoga“ (Jon 4,10-11).

3. Značenje redovničke poslušnosti

U Starom zavjetu Gospodin je zapovijedao: *Idi, ostavi, napusti, uzmi.* U Novom zavjetu Isus poziva: „*Hajdete za mnom i učiniti će vas ribarima ljudi*“.² Iz samog Isusova poziva izbjiga dostašna sigurnost u odabiru jer nam se Isus nudi za oslonac, primjer i odgovor na pitanje „*Kako*“. Odgovor je jednostavan: Kao i On, njegovim načinom, njegovim srcem. O zavjetu poslušnosti napisane su brojne knjige i rasprave, ponovno i ponovno se tražila bit i dubina poslušnosti, proučavala se s različitim točaka promatranja, pisalo se o krjeposti, savjetu i zavjetu poslušnosti.³

Po zavjetu poslušnosti redovnik javno priznaje da prihvata Boga kao Oca, da mu vjeruje i da svoje pouzdanje i nadu stavlja u njegove ruke. Kvaliteta poslušnosti najbolje odražava kvalitetu našeg sinovskog odnosa koji dokazujemo predanjem i traženjem njegove volje.⁴

Zavjetom poslušnosti ne žrtvujemo samo materijalna dobra već svoju slobodnu volju. To je savršeniji stupanj i od vršenja naloga i prihvatanja savjeta poslušnosti. Više ne ovisi o nama kad ćemo se ustati i kad ići na počinak, kad imati vremena za čitanje, niti odabir jela, o meni ne ovisi što će obući ni što raditi. Nije to uvijek jednostavno. Treba puno poniznosti i čvrsta vjera da bi poslušnost prema autoritetu u redovničkoj zajednici mogla živjeti i donositi plod. Žrtva je samo mjera naše ljubavi prema Gospodinu. Pojedinac svoje prosudbe zasniva na zajedničkoj prosudbi. Sve

² Usp. Otac Vjenceslav Mihetec, OCD, veljača 2000. priredila prof Biserka Jelenić.

³ Usp. Father John Hardon, SJ, Religious life today, www.therealpresence.org/archives/Religious_life/Religious_life_055.htm.

⁴ Usp. Pier Giordano Cabra, Kratko razmatranje o zavjetima, Brat Franjo 2001, 8

usmjerava pojedinca da postaje sličniji Kristu koji je više volio biti poslušan nego neovisan i čiji je život bio trajno podlaganje drugom radi Boga.

Zavjet redovničke poslušnosti podrazumijeva mnoge stvari: tempo dnevnih događanja, molitva i zajednički život, posao i rekreacija, apostolske dužnosti, osobne potrebe, hrana i spavanje, život u redovničkoj kući i izvan nje. To sve skupa čini vanjski oblik redovničke poslušnosti brojnih Kristovih sljedbenika koji živeći skupa, moleći skupa, radeći skupa proširuju Božje Kraljevstvo u suvremenom svijetu. To zajedništvo Bog blagoslovuje čineći čuda po njihovu djelovanju. Sam je rekao: Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, ja sam s njima. Količko će više biti sa zajednicom od 10, 20, ili 100 članova koji su se zajedno sabrali u ime Isusovo, po čijoj su poslušnosti i sami spašeni.

4. Poslanje

Isusovo poslanje počinje s navještajem: „Kraljevstvo Božje je tu, obratite se!“ (usp. Mk 1, 14-15) Poslanje je uvijek poziv na obraćenje. Ono je proroštvo, izazov postojećim nepravednim strukturama u mijenjanju vizije Kraljevstva Božjega koje treba graditi. Prorok zahvaćen Božjim duhom, riječu i djelima tumači vrijeme u kojem živi. Nisu uvijek potrebne riječi da bi to izrazio. Ponekad je potreban samo proročki znak koji ima jaču snagu i poruku nego li same riječi. Život je važniji. Redovnici u ovom slučaju izlaze pred svijet i pred Crkvu živeći svoje zajedništvo, koje se na neki način stavlja u oprek s egoistično-individualističkim načinom života. Zajednica preko pojedinaca komunicira sva svoja dobra, duhovna i materijalna. Dokazuje današnjem svijetu da nesebična ljubav postoji. Redovnici simbolično utjelovljuju poslanje Crkve. Zalažu se za čovjeka nastojeći da zaživi vrjednote Kraljevstva Božjega i obvezе krštenja. Isus se uvijek predstavlja kao onaj koji je poslan od Oca vršiti njegovu volju (usp. Iv 5,36-38). Za Isusa možemo reći da je čitav njegov život Očeva misija, on je savršeni DA Očevoj volji. U njegovom su životu posluh i poslanje usko povezani. Redovničko služenje u kontemplativno-aktivnim zajednicama ima apostolsku narav poslanja. Njihov apostolat izvire iz jedinstva s Kristom, iz kojeg crpe snagu. Poslanje i posluh usko su povezani, što smo vidjeli i kod Jone proroka. Poslanje treba promatrati u odnosu na onoga koji šalje i u odnosu na ono što redovnik treba izvršiti. Kad ne bi bilo posluha poslanje bi se pretvorilo u posao, u zanimanje koje se obavlja vlastitom voljom i vlastitim silama. Biti apostol način je života, a ne posao. Biti apostol znači imati udjela u Isusovu životu, pratiti ga na njegovu putu (usp. Dj 1, 21), dijeliti život s njim, odmarati se i moliti s njim, s njim raspravljati i od njega čuti svoju zadaću, od njega ili od autoriteta u njegovo ime postavljenog. Svi jest da Gospodinu služimo potiče nas da se još više zauzimamo u svom apostolatu, da nam ni jedna žrtva ne bude preteška.

Apostolat je povezan s brojnim poteškoćama, ali pravi apostol računa na onoga koji ga je pozvao i poslao i računa na zajednicu u čije ime djeluje. Postoji opasnost da nas obavljanje apostolata dovede do neodrživog stanja, da svoj život živimo na dva kolosijeka – život redovnika u zajednici i život koji živimo u svom apostolatu.

Tip zajedničkog života uglavnom ovisi o apostolatu doticnog instituta. Zajednica apostolskog života imat će manje zajedničkog opsluživanja i veću fleksibilnost u dnevnom rasporedu. Kontemplativna zajednica će podrediti vanjski utjecaj rasporedu zajednice. Ni jedna zajednica ne smije dopustiti da se fragmentacija života dogodi, da se rad profesionalizira i da se članovi prepuste aktivizmu. Brzo bi došlo do krize smisla. Članovi bi izgubili busolu i više ne bi znali ni tko su ni što im je poslanje. Kriza smisla ubrzo bi progutala i pojedinca i zajednicu.

5. Autoritet i poslanje

Služba poglavara u zajednici spojena je s brojnim nejasnoćama i poteškoćama. Kroz povijest redovništva uloga autoriteta je prolazila kroz različite mijene. Ponekad autoritet olako zanemaruje osobe, a ponekad članovi zajednice odbacuju postavljeni autoritet. Autoritet je odgovoran za vođenje zajednice i za njeno poslanje pri čemu treba poštovati pojedince i uredbe ustanove. Svoje članove budi da budu dosljedni u onome što su preuzeli.⁵

Uvjerljiv autoritet je mnogo više od osobe koja izdaje naredbe i zahtijeva da to svi poštaju. Uvjerljiv autoritet je okružen braćom i sestrama koje promatra kao sliku BOŽJU koja zasluzuje veliko poštovanje. Poglavarji su suputnici svoje braće i sestara:

- sudjeluju u njihovim strahovima
- dijele njihova razočaranja, njihove propuste i sumnje
- s njima se raduju svim uspjesima
- pomažu im nositi breme traženja, bolesti, starosti i gubljenja idealâ.

Koliko je poglavar više Božji čovjek, što ga više rese Kristove kvalitete, to je bliskiji svojoj zajednici i svakom članu pojedinačno. Timothy Radcliffe se pita koja je uloga autoriteta u zajednici i odmah odgovara: Trebao bi biti osoba koja drži otvorenim prostor za Krista u središtu. Glazbeno govoreći, on odbija ugušiti glasove druge braće kako bi ugrabio glavnu ulogu i bio Pavarotti zajednice. On će radije dozvoliti da vlada sklad u zajednici.⁶

Autoritet u zajednici ne smije sebi pripisivati da je najdjelotvorniji, najpametniji, najhrabriji, najsvetiji. Dovoljno je da je poniran i razborit. Takav starješina

⁵ Usp. Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života: Služenje autoriteta i posluh, HKVRP HUVRP, Zagreb 2008, 25.

⁶ Usp. Timothy Radcliffe, Redovnici, jeste li sretni, Zgb, DNI, Zagreb 2001, 235.

znat će koristiti i usmjeravati darove članova svoje zajednice, ne će ih gušiti. Redovništvo posjeduje puno zakopanih talenata. Uzroci su različiti: ili nema izazova, ili se pojedinci boje, ili im nije dopušteno da ih izraze. Posluh i karizma zajednice s time bi trebali računati.

Bratska ljubav mora naći načina i vremena da utješi, ojača, ohrabri one koji trpe, one koji se bore i traže svoj put. Sviest općeg dobra vodi svakog člana zajednice, a posebno izabranog ili postavljenog starješinu. Vladanje treba zamijeniti služenjem onima kojima je na čelu. Dobro se ovdje prisjetiti Isusova pranja nogu učenicima. Autoritet se mora čuvati dviju skrajnosti: tražiti da ga se bespogovorno sluša i druge kojom prenosi vlast na zajednicu, pa onda radi svatko kako mu se prohtije.⁷

Uspješan autoritet uspijeva održati karizmu vlastite redovničke ustanove živom. Karizmu mora dobro upoznati i tražiti načina da se posuvremeni njezin izričaj koristeći darove i sposobnosti svoje subraće (svojih susestara). Autoritet koji svoju snagu crpi iz Gospodnje riječi neće doći u napast da guši duh u zajednici, da trne Duha u pojedincima. Autoritet mora biti slobodan pred Bogom i članovima zajednice da bi mogao tražiti od zajednice i pojedinaca ono što odgovara poslanju i duhu ustanove. Žalosno je kad se autoritet dade zarobiti od nekoga ili nečega, gubi slobodu dosljednog djelovanja i na neki način gubi na vjerodostojnosti. Autoritet će održavati ravnotežu između zajednice i apostolata, između kontemplacije i akcije, između članova zajednice.

Iz izloženog se vidi da ogroman teret pada na ramena zakonito izabranog autoriteta. Svoju vjerodostojnost će crpiti iz druženja s Božjom Riječi, iz crkvenih dokumenata, iz dokumenata dotične ustanove, iz odredaba kućnih sastanaka i vrhovnih zborova, iz znakova vremena. O njemu ovisi uspješno apostolsko djelovanje pojedinaca i ostvarenje poslanja zajednice. Sviest da su pojedinci pozvani i poslani, da se mogu i moraju okušati sa poslanjem ustanove, autoritetu će pomoći u izboru i usmjeravanju školovanja članova, naravi permanentnog odgoja, nabavi raznih pomagala potrebnih za djelovanje zajednice, uspostavi dnevnog reda i u bezbroj drugih stvari. Za poslanje su odgovorni svi članovi ustanove, posebno starješine.

6. Zajednica i poslanje

Zajednica kod svih redovničkih ustanova ima bitno značenje. Harmonija između vrijednosti zajedničkog života i zahtjeva apostolata rađaju plodom na planu zajedništva i apostolskog djelovanja. U tom slučaju će zajednica biti prisutna u apostolatu svakog svoga člana, a njihovo apostolsko djelovanje crpit će snagu iz

⁷ Usp. Slušenje autoriteta i posluh, Dokumenti, HKVRP i HUVRP, Zagreb 2008, 13.

zajedništva. Imat će gdje podijeliti svoje uspjehe i neuspjehe, planove i želje, čuti primjedbe na svoj rad, doživjeti pohvalu i podršku. Tek tada možemo govoriti o apostolatu zajednice, a ne apostolatu pojedinca.

Mi dominikanci i dominikanke dajemo zajednici i zajedništvu zapaženo mjesto u svom životu, jer smo svjesni koliko zajednica znači pojedincu; koliko zajednica znači poslanju ustanove; koliko zajednica utječe na sve što se događa u povijesti pojedinog člana i povijesti djelovanja same zajednice. Pojedinac ima svoju zadaću i svoje poslanje, ali se u sve upušta s blagoslovom zajednice, s potporom zajednice, s molitvenom podrškom i podrškom u svim ostalim oblicima. Ljudskom biću je svojstven zajednički život jer u sebi nosi neugasivu želju i potrebu primati i davati ljubav. Potreban mu je okoliš bogat ljudskim kvalitetama, topao, gostoljubiv, prihvatljiv, koji štiti od samoće i izgubljenosti, od usamljenosti. Ljubav obitelji krvne i duhovne daje pojedincu više sigurnosti u životu nego li sve bogatstvo, naobrazba ili položaj.⁸

Već nakon kratkog boravka u zajednici, može se osjetiti da li je dotična zajednica suživot članova pod istim krovom, iza istih zidova, s istim dnevnim redom, ili je riječ o zajednici u kojoj živi i cvjeta jedinstvo srca, misli i života. Takva zajednica odiše radošću međusobne bratske ljubavi u kojoj se uči ljubiti Boga i čovjeka, služiti Bogu i braći. Tu braća rado borave i rado se vraćaju. Osjećaju odgovornost i suodgovornost za sve što se u zajednici događa, za njen molitveni i za njen ljudski život, za njeno poslanje i duhovno disanje. Svaka osoba izgrađuje ili razgrađuje svojim prirodnim darovima, svojom naravi, duhovnim doprinosom i, makar svojom različitošću, ako to sve ulaže u mozaik zajednice jednostavno i ponizno, iz ljubavi prema Bogu i čovjeku. Biti prvi u dobroti i ljubavi ne umanjuje ničije dostojanstvo. To ga samo povećava. Na žalost, svi mi imamo članova zajednice, ili smo to mi sami, koji su pogriješili u odabiru svoga zvanja, koji u zajednici žive samo tijelom, što donosi patnju pojedincu i zajednici. Takve osobe žive svoje nezadovoljstvo kao trajno duševno stanje koje se očituje kroz agresivnost spremnu uvijek nalaziti žrtve.

„Pokazuje se kao neprijateljska ili udaljavajuća šutnja, prkosna izoliranost, ne-podnošenje sreće drugoga, nesposobnost radovati se, čak ni nasmiješiti se.“⁹ Tako postoje članovi koji žive po našim kućama, ali ne i u našim zajednicama. Takvima je samostan samo službena adresa, a njihovo srce i duša se polako ali sigurno udaljavaju, izoliraju, dopuštajući da svaka komunikacija s ostalim članovima zajednice umre i dotičnoga povuče u začarani krug osamljenosti, odbačenosti i neprihvaćenosti. Brojni su razlozi za takve situacije. Ponekad je krivnja na zajednici,

⁸ Usp. Giuseppe Colombero: Od suživota do bratstva, Teovizija, Zagreb 2005, str. 5.

⁹ Isto, str.29

ali i pojedinac snosi svoj dio odgovornosti jer za zdravi život s drugima, potrebna je zrelost pojedinaca koja nekima nedostaje. Svjesni da nam zrelost nije darovana rođenjem ili ulaskom u neku redovničku zajednicu, trebamo raditi da je koliko toliko razvijemo i zaživimo. Zrelu osobu krasiti naglašeni osjećaj odgovornosati, realnost i ravnoteža u vrednovanju situacije i problema, moralna svijest, razborito povjerenje u samog sebe, sposobnost dati i primiti ljubav, sposobnost izreći i saslušati kritiku, primjereno prihvataći zaprake, neuspjeh i osjećaj krivnje, zna prihvatiti svoje i tuđe pogreške, razborito kontrolira zabrinutost, agresivnost i depresije, otvorena je nadnaravnom.¹⁰

Zajedništvo je redovničkoj osobi zadano i traži ozbiljno nastojanje i pojedinca i zajednice. Zanimljivo je koliko je zdrava zajednica važna u odnosu na redovničko poslanje. Što u njoj redovnik dobije, doživi, živi, to može davati u svom apostolskom poslanju. Samo se doživljeno uspješno prenosi, jer ima snagu uvjerenjivosti, snagu svjedočenja.

"Zajedničko poslanje koje dijelimo ukorijenjeno je u zajedničkom životu koji živimo".¹¹ Zajednica podupire svoje članove u hodu, hrani ih svojom vjerom i snagom, svojom ljubavlju i odvažnošću. Zajednica je odgovorna za duhovni rast brata, za njegovo zvanje i poslanje. Polaganjem zavjeta poslušnosti, redovnik svoju sadašnjicu i sutrašnjicu polaže u ruke svoje braće i sestara. Kad smo sretni, a još više kad smo slabi, kad gubimo tlo pod nogama, trebaju nam braća i sestre koji će nas podržati, ohrabriti, biti nam oslonac. U zajednici treba razgovarati o svim razinama života: o apostolskom životu, o afektivnom i o molitvenom životu. Nisu to tri dijela jednog života, to su izričaji našeg življjenja koji stvaraju puninu.

Bez zrelosti na svim poljima, uzalud je očekivati da će misija biti dobro obavljena. Ni jedna tema vezana uz zajednicu, uz Boga, poslanje i pojedinca ne smije se olako previdjeti. Dominikanac i dominikanka kod polaganja svojih redovničkih zavjeta stave svoje ruke u ruke poglavara koje počivaju na Konstitucijama. Time svega sebe, sve što posjeduju i imaju, stavljaju Bogu na raspolaganje po rukama braće i sestara. Koja vjera, koja smionost, koja spremnost! Kao da kliče: "Evo me, pošalji me kamo hoćeš!"

Polaganjem zavjeta oslobođamo se bremena karijere, napasti stjecanja, i raspolaganja svojom voljom. Redovnik se slobodan upućuje u život, spreman raditi na njivi Gospodnjoj, biti njegov apostol i poslanik. Davno je sveti Pavao kazao: *Duh je spremjan, ali je tijelo slabo*. Ali tada s više vjere treba računati da Isus postaje u nama snaga koja ljubi i onda kad smo mi svoje snage potrošili i prokockali.

¹⁰ Usp. Isto, str. 46.

¹¹ Usp. Timothy Radcliffe: Redovnici, jeste li sretni, Zgb, DNI, Zagreb 2001, str. 89.

7. Zaključak

Redovništvo mora živjeti autentično, postati ugaoni kamen Kraljevstva Nebeskoga, a ne kamen spoticanja tom Kraljevstvu. Redovništvo će živjeti dok god zajednica bude isповijedala da zajedno traži i vrši volju Božju, uvjerenja da je zajednica Bogu posvećenih osoba, odabranih i obilježenih, a ne bilo kakva zajednica. To sveto kojim su obilježene to je taj proročki znak, jer Bog se ne oslanja na snagu slabih, već na ono što On daje.

Zavjet posluha na poseban način poučava članove osluškivati Božju Riječ, a slušajući tu Riječ otkriva se plan Božji i izravno upoznaje volja Božja. Veliku ulogu u razumijevanju Božje Riječi ima zajednica, koja je direktno i indirektno tumači. Naši osnivači kao mudri graditelji postavili su čvrste temelje, a to je Isus Krist. Iz tog temelja nastala je karizma i poslanje kao izraz potrebe Kristova tijela. Odatle i naša odgovornost za prepoznavanje današnjeg govora tijela Kristova i odgovora na njegove potrebe. Poslušnost volji Božjoj ospozobljava pojedinca za sinovsko življenje njegova poziva i poslanja. Božja ljubav ispunja njegovo srce i prelijeva se, po poslanju, u djela. Takve redovnike ne treba pitati jesu li sretni. Iz punine njihova bića progovara radost življenja i sreća što su odabranici Božji i njegovi suradnici.